

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԱՐԶԻ
<<ՆՈՐ ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԴՊՐՈՑ>> ՊԵՏԱԿԱՆ
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆ

Հաստատում եմ

Տնօրեն՝ Նարինե Իսկանդարյան
Փոխտնօրեն՝ Արտակ Գրիգորյան

ԹԵՄԱՏԻԿ ՊԼԱՆ

2022-2023 ուսումնական տարի

Դասարան՝ 8

Առարկա՝ ՆԶՊ

Կազմված է առարկայական ծրագրին համապատասխան,
որը հաստատված է ԿԳՃՆ նախաընթացային կարծիք

Քննարկված է՝ քննադրաբանական արձագանքային
ՏԾ ներառած

Արձանագրություն թիվ 1 26.08. 2022թ.

Ուսուցիչ՝ Վազգեն Սեդրակյան

Մեթոդական միավորման նախագահ՝ Օւսգ Ն.Թովմասյան

ՌԱԶՄԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

8-րդ դասարան

Շաբաթական 1 ժամ

Դասագիրք՝ Ռազմագիտություն 8

Հեղ.՝ Վ. Օհանյան, Ս. Մարգարյան. Վ. Առաքելյան Մաս I և II. 2019 թ.

Ուսուցիչ՝ Վազգեն Սեդրակյան

Բնագավառի պատասխանատուՆ.Թովմասյան

1-ին կիսամյակ

Դաս 1	Էջ	Ներածություն	1
Նպատակը		Ծանոթացնել ՀՀ Սահմանադրությանը ՁՈՒ մասին „Ձինապարտության մասին,, ՀՀ օրենքին, Դպրոցի ՆՁՊ ծրագրերին կառուցվածքին և բովանդակությանը: Ջոկերի կազմավորում և հրամանատարների նշանակում:	
Վերջնարդյունքները		<ul style="list-style-type: none"> • Գիտենա՛լ ՁՈՒ խնդիրները. կարողանա տրբերակել զորակոչիկը նախազորակոչիկից, գիտենա՛լ, յուրաքանչյուր քաղաքացու պարտականությունն ու պատասխանատվությունը, տարբերակել զորքերի կառուցվածքը միմիանցից, կարողանան տարանջատել ջոկերը դասակներից և հասկանա՛ն հրամանատարական կազմի դերի և պատասխանատվության մասին: 	
1		Նախնական զինվորական պատրաստության էությունը, խնդիրները, օրեսդրական հիմքերը,	
Դաս	Էջ	Շարային պատրաստություն	3
Նպատակը		Գիտենա՛լ , ի՞նչ է շարային կանոնադրությունը, ե՞րբ է հաստատվել: Գիտենա՛լ , շարքի տեսակները, բաղկացուցիչ տարրերը, զինվորի պարտականությունները շարք կանգնելուց առաջ և շարքում: Հրամանների ճիշտ արձակման կարգը: Սովորողներին ծանոթացնել , շարային քայլի պահանջներին, սովորեցնել տեղում դարձումներ կատարելու մանրամասները, ծանոթացնել , շարժման ժամանակ դարձումներ կատարելու հնարքներին:	

Վերջնարդյունք		<ul style="list-style-type: none"> • Կարողանա՛լ ընդունել շարային կեցվածք, շարային քայլ, դարձումներ տեղում • շարային վարժածների կատարման արագությունը մոտեցնել կանոնադրական պահանջներին, կատարել դարձումներ շարժման ժամանակ: • շարային քայլի հնարքները, անսխալ կատարել դարձումներ տեղում, ամուր նախադրյալներ ստեղծել շարժման ժամանակ դարձումների հետագա կա տարելագործման համար 	
2	56-61	Շարքը: շարքի տեսակները, նրա բաղկացուցիչ մասերը	1 գ.
3-4	62-66	Շարային վարժածներ, դարձումներ տեղում և շարժման ժամանակ	2 գ.
Դաս	Էջ	Ռազմարվեստի պատմություն	4
Նպատակը		<p>Սովորեցնե՛լ, ՀՀԶՈՒ խնդիրները, կառուցվածքը, աստիճանախումբը, պարզների ցուցակը ըստ ծառայության /շքանշաններ, մեդալներ/:</p> <p>Ճանաչել բնանակի հրա մանատարական կազմին, Ազգային հերոսներին, Արցախի հերոսներին:</p> <p>Պետական խորհրդանիշանների ստեղծմանը և հեղինակներին: ՀՀ պետական խորհրդանշանների էությանը և նշանակությանը, զորամասի մարտական դրոշի դերն ու նշանակությունը, զինվորական երդման տեքստը:</p> <p>Սովորեցնե՛լ, բանակի երգի տեքստը:</p>	

Երջնարդյունք		<ul style="list-style-type: none"> • Գիտենա՛լ ՀՀԶՈՒ խնդիրները , կառուցվածքը, բանակի կազմավորման/ծննդյան օրը/: Ի՞նչ զորամիավորում ներից և զորամասերից է կազմված բանակը, ո՞ր զորքերն են կազմում բանակի հիմնական կրակային ուժը: Սահմանապահ զորքերի և ներքին զորքերի խնդիրները և ստեղծման օրը: ՀՀ պետական խորհրդանիշները, օրհներգի էությունը, զինանշանի պատկերների նշանակությունը, պետական դրոշի գույների խորհուրդը: ՀՀԶՈՒ զինանշանի հիմնական տարրերը, դրանց խորհուրդը: Զինվորական երգման էությունը, Զորամասի մարտական դրոշի նշանակությունը, պահպանման կարգը: Բանակի երգը, նրա ոգեշնչող ուժը, համախմբելու ունակությունը: • Գիտենա՛լ բանակի կազմակերպման սկզբունքները, բանակի հիմնական կրակային ուժը կազմող զորատեսակների սպառազինությունը: Պետական խորհրդանիշերի, ընդունման պատմությունը /տարբերվերը, հեղինակներին/: Անգիր պետական օրհներգը, պետական դրոշի ներքո ի՞նչ բանակային արարողություններ են անցկացվում: • Գիտենա՛լ բանակի ու զորատեսակների հրամանատարական կազմը, ՀՀ Ազգային հերոսներին բանակի երգի բառերը: Հայ զինվորականի վարքականոնը» • Կարողանա՛լ կատարել պետական օրհներգը: 	
5	6-9	ՀՀ ԶՈՒ խնդիրները կառուցվածքը	1
6	10-11	ՀՀ Պետական խորհրդանիշեր	1
7	12-14	ԶՈՒ զինանշանը, մարտական դրոշը, զինվորական երգում, բանակի երգ	1
8	15-18	Հայ զինվորականի վարքականոնը	1
Դաս	Էջ	ՀՀ ԶՈՒ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ	3
Նպատակը		գիտելիքներ տա՛լ , զինվորական կոչումների, դրանց տարբերանշան ների մասին: Գաղափար տա՛լ, ո՞վքեր են պետեր, ո՞վքեր են ենթականեր: Զինվորական ողջունի, հրամանի և կարգադրության առաջնահատկությունների մասին: Հրամանը չկատարելու դեպքում՝ պատասխանատվության մասին:	

Վերջնարդյունքը		<ul style="list-style-type: none"> • Գիտենա՛լ ՀՀԶՈՒ համագորային կանոնադրությունների անվանումը, դրանց համառոտ բովանդակությունը, զինծառայողների ընդհանուր պարտականությունները, զինվորական կոչումները, տարբերանշանները, պետեր և ենթականեր, հրաման և կարգադրություն, ի՞նչպես են դրանք տրվում և զինծառայողի գործողությունները դրանք կատարելուց հետո: • Կարողանա՛լ տարբերակել կոչումներն ըստ զինծառայողների կազմի, ցույց տալ զինվորական կոչումների ուսադիրները: • Թվարկե՛լ ովքեր են ըստ զինվորական կոչման պետեր համարվում: • Գիտենա՛լ զինծառայողի իրավունքները, պատասխանատվության տեսակները: 	
9	19-22	ՀՀԶՈՒ կանոնագրքերի գործառության ոլորտը	1
10	23-26	ՀՀԶՈՒ զինվորական կոչումներ: Պետեր ենթականեր	1
11	27-30	Հրաման կարգադրություն: Զինվորական ողջուն	1
Դաս	Էջ	Մարտավարության հիմունքներ	6
Նպատակը		<p>Աշակերտներին ծանոթացնել համագորային մարտի տեսակներին: Հասկացություն տալ մարտական ապահովման տեսակների, ջոկի ենթակարգի, նախամարտակարգի և մարտակարգի մասին:</p> <p>Սովորողներին գիտելիքներ տա՛լ ՄՀԶ կազմի և մարտական հնարավորությունների մասին:</p> <p>Սովորեցնե՛լ, զինվորի գործողությունները մարտի ժամանակ: Դիտորդի պարտականությունների և դիտարկման կետի ճիշտ ընտրություն:</p>	
Վերջնարդյունքը		<ul style="list-style-type: none"> • Գաղափար ունենա՛ ժամանակակից համագորային մարտի տեսակների, դրանց բնութագրի, սկզբունքների մարտական ապահովման տեսակների մասին: • Գիտենա՛լ զինվորական գործողությունները որպես դիտորդ, պաշտպանությունում և հարձակման ժամանակ: Մոտոհրաձգային ջոկի կազմը և մարտական հնարավորությունները: • Գիտենա՛լ հետախուզությանը ներկայացվող պահանջները, հետախուզության ձևերը, քաղաքական նպատակը և արդյունավետության հասնելու եղանակները: Մոտոհրաձգային ջոկի երթակարգը, նախամարտակարգը, մարտակարգը: Կարողանա՛լ ճիշտ ընտրել դիտորդի տեղը: • Կարողանա՛լ մոտոհրաձգային ջոկի կազմում ճիշտ զբաղեցնել տեղը մարտակարգում: 	

		<ul style="list-style-type: none"> • Գիտենա՛լ դիտարկումների արդյունքների մասին զեկուցման կարգը: • Գիտենա՛լ զինվորի պարտականությունները մարտի դաշտում: 	
12	31-34	Ժամանակակից համագորային մարտ: Բնութագիրը տեսակները: մոտոհրաձգային ջոկի ենթակարգ, մարտակարգ	1
13-14-15	35-38	<ul style="list-style-type: none"> • Մոտոհրաձգային ջոկի կազմը և մարտական հնարավորությունները • 	2+1/թ/ա/
		<ul style="list-style-type: none"> • 2-րդ կիսամյակ 	
15-17	39-46	Զինվորի գործողությունները մարտի ժամանակ Զինվորը պաշտպանությունում, հարձակման ժամանակ, որպես դիտորդ և դիտքում:	2գ
Դաս	Էջ	Կրակային պատրաստություն	5
	Նպատակը	<p>Սովորեցնել, ո՞րն է մարտական պատրաստության գործընթացում կրակային պատրաստության դերն ու տեղը:</p> <p>Զենքի հետ վարվելու անվտանգության կանոնները:</p> <p>Ծանոթացնել, զինվորի անհատական զենքի տարբեր տեսակներին: Գաղափար տալ դրանց մարտական հատկությունների մասին:</p> <p>Տա՛լ սկզբնական ունակություններ ավտոմատի ոչ լրիվ քանդելու և հավաքելու մասին:</p>	
	Վերջարդյունքը	<ul style="list-style-type: none"> • Իմանա՛լ կրակային պատրաստության խնդիրները, զենքի հետ վարվելու անվտանգության կանոնները, ինքնաձիգի տեսակները, դրանց մարտական հատկությունները հիմնական մասերը: • Կարողանա՛լ կատարել ինքնաձիգի ոչ լրիվ քանդում և հավաքումը: • Իմանա՛լ ինքնաձիգի հիմնական մասերի նշանակությունը: 	
18	47-48	Կրակային պատրաստության խնդիրները: Անվտանգության կանոնները	1
19	48-49	Ինքնաձիգի տեսակները, դրանց մարտական հնարավորությունները	1
20-22	49-55	Ինքնափիգի մասերը: Ոչ ամբողջական քանդում հավաքում	3
Դաս	Էջ	Ռազմական տեղագրություն	2
	Նպատակը	<p>Սովորեցնել, Տեղանքի, նրա տարատեսակների, մարտական հատկա նիշների, ռելեֆի մասին:</p> <p>Սովորեցնել, կողմնորոշվել տեղանքում, որոշել հորիզոնի</p>	

		կողմերը;	
Վերջնարդյունքը		<ul style="list-style-type: none"> • Գիտենա՛լ ռազմական տեղագրության հիմունքները, տեղանքի տարատեսակները, կողմնացույց: • Կարողանա՛ հորիզոնի կողմերը որոշել կողմնացույցով: • Գիտենա՛լ տեղանքի մարտական հատկանիշները: Կարողանա տեղական առարկաների միջոցով որոշել հորիզոնի կողմերը: • Կարողանա՛ որոշել հորիզոնի կողմերը գիշերը: 	
23	67-68	Տեղանքի տարատեսակները: Կողմնացույց	1
24	69-73	Կողմնորոշումը տեղանքում առանց քարտեզի՝ տեղական առարկաների և երկնային մարմինների միջոցով	1
Դաս	Էջ	Միջազգային մարդասիրություն	1
Նպատակը		Աշակերտների մեջ ձևավորել որոշակի գիտելիքներ ՄՄԻ էության մասին, ծանոթացնել ժնկյան կոնվեցիայի մասին: Գիտենա՛լ զինված ընդհարումների ժամանակ գործել ՄՄԻ կանոնների մասին	
Վերջարդյունք		<ul style="list-style-type: none"> • Գիտենա՛լ ՄՄԻ ընդհանուր դրույթները՝ ի՞նչ է մարդասիրական իրավունքը, նպատակը: • Գաղափար ունենա մարտական գործողությունների վարման արգելված եղանակների և միջոցների մասին: • Գիտենա՛լ ինչ է արգելվում ռազմական գործողություններին չմասնակցող անձանց նկատմամբ: • Գիտենա՛լ ԶՈՒ զինձառայողի՝ մարտական գործողությունների մասնակցի վարքականոնը: 	
25	74-77	ՄՄ ընդհանուր դրույթները: Մարտական գործողությունների վարման արգելված եղանակներն ու միջոցառումները;	1
Դաս	Էջ	Անվտանգ կենսագործունեություն	4
Նպատակը		<p>Սովորողներին տա՛լ հասկացություն ԱԻ և դրանց տարատեսակների մասին, ծանոթացնել բնակչության պաշտպանության համակարգի կազմակերպման հարցերի հետ:</p> <p>Տա՛լ գիտելիքներ բնական բնույթի ԱԻ և այդ իրավիճակների և նրա հետևանքների մասին:</p> <p>Տա՛լ գիտելիքներ բնական բնույթի ԱԻ և այդ իրավիճակներում բնակչության վարքի կանոնների մասին և ունակություններ այդ կանոնների կատարման համար:</p>	
Վերջնարդյունք		<ul style="list-style-type: none"> • Գիտենա՛լ բնական աղետները՝ երկրաշարժ սողանքներ, փլուզումներ, սելավներ ջրհեղեղ մրրիկներ, ձնաբուրբ ձնահյուսեր, դրանց բնութագիրը և գործողությունների հերթականությունները, այդ աղետների պատճառով 	

		ստեղծված ԱԻ: <ul style="list-style-type: none"> • Գիտենա՛լ << հնարավոր բնական ԱԻ: • Գիտենա՛լ ԱԻ սողանքներ, փլուզումներ, սելավներ և այլն/կանխարգելման միջոցները 	
26	79-83	ԱԻ և բնակչության պաշտպանությանը: Բնական ԱԻ	1
27-28		Նական բնույթի ԱԻ	2
29	91-93	Օդերևութաբանական վտանգավոր երևույթներ	1
Դաս	Էջ	ԱՕ	4
Նպատակը		<p>Կողմնորոշվե՛լ տարբեր ԱԻ և կազմակերպված ձևով ցուցաբերել ԱՕ: Ահազանգել և համապատասխան ծառայություններից օգնություն ակնկալել:</p> <p>Գիտակցե՛լ ԱԻ փոխօգնության կարևորությունը:</p> <p>Ծանոթացնե՛լ ԱՕ հիմունքներին,</p> <p>Կարողանա՛լ կողմնորոշվել ստեղծված իրավիճակում:</p> <p>Տիրապետե՛լ ԱԻ բնորոշ հատկանիշները,</p> <p>Ահազանգե՛լ և համապատասխան ծառայություններից օգնություն ակնկալել:</p> <p>Գիտակցե՛լ ԱԻ փոխօգնության ԱՕ ցուցաբերելու խանգարող հանգամանքները հաղթահարելու հմտություններ, տուժածի կյանքը փրկելու գործում:</p>	
Վերջնարդյունքը		<ul style="list-style-type: none"> • Սահմանե՛լ առաջին օգնությունը և նրա ցուցաբերման նպատակը: Սահմանել ԱԻ և ճանաչել նրա նշանները: • Նկարագրե՛լ տուժածին ԱՕ ցուցաբերմանը խանգարող հանգամանքները և դրանց հաղթահարման ուղիները: • Սահմանե՛լ ԱԻ հրատապ գործողությունների փուլերը, • Իմանա՛լ թե՛ ի՞նչ նպատակով է կատարվում տուժածի զննումը: • Կարողանա՛լ համեմատել ԱՕ ցուցաբերմանը խանգարող հանգամանքները և համադրել դրանց հաղթահարման ուղղությամբ տարվող քայլերը: Կարողանա՛լ բացատրել թե՛ ի՞նչպես է կատարվում տուժածի զննումը և անվտանգության ապահովման անհրժեշտությունը: • Պատկերացնե՛լ որևէ կոնկրետ իրավիճակ, ի՞նչպիսին կարող է լինել ԱՕ նման պատահարի ժամանակ, նախապատրաստվել ԱՕ ցուցաբերելուն: • Գնահատե՛լ ԱԻ և ընդունել գործելու համապատասխան որոշում, ըստ պայմանների և հնարավորությունների: 	
30	94-97	ԱՕ նպատակը խնդիրները, ցուցաբերման առաջնահատկությունները	1
31	98-101	Տուժածի վիճակի գնահատում և հրատապ գործողությունների փուլերը	1+1գ

32-33	101-104	ԱՕ ԱԻ-ում	1
34		Թեմատիկ գրավոր աշխատանք	1

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԱՐԶԻ
<<ՆՈՐ ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԻԶՆԱԿԱՐԳ ԴՊՐՈՑ>> ՊԵՏԱԿԱՆ
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆ

Հաստատում եմ

Տնօրեն՝ Նարինե Իսկանդարյան
Փոխտնօրեն՝ Արտակ Գրիգորյան

ԹԵՄԱՏԻԿ ՊԼԱՆ

2022-2023 ուսումնական տարի

Դասարան՝ 9

Առարկա՝ ՆԶՊ

Կազմված է առարկայական ծրագրին համապատասխան,
որը հաստատված է ԿԳՏՆ Հաստատված է

Քննարկված է՝ վեազիբալիսի առարկայական
ՏԾ չբաժանված

Արձանագրություն թիվ 1 26.08 2022թ.

Ուսուցիչ՝ Վազգեն Սեդրակյան

Մեթոդական միավորման նախագահ՝ Սեդրակյան Ն.Թովմասյան

ՌԱԶՄԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

9-րդ դասարան
Շաբաթական 1 ժամ

Դասագիրք՝ Ռազմագիտություն 9
Հեղ.՝ Վ. Օհանյան, Ս.Մարգարյան. Վ. Առաքելյան, 2015 թ.
Ուսուցիչ՝ Վազգեն Սեդրակյան
Բնագավառի պատասխանատու՝ Ն.Թովմասյան

Դաս	Էջ	Բաժին 1. Շարային պատրաստություն	4
Նպատակը		Սովորեցնել. ճշտորեն կատարել դարձումներ շարժման ժամանակ: Շարքից դուրս գալ և շարք վերադառնալ: Զինվորական ողջուն տեղում և շարժման ծամանակ:	
Վերջնարդյունք		<ul style="list-style-type: none"> Կարողանալ կատարել շարային քայլով շարժում՝ դարձումներ տեղում և շարժման ժամանակ շարքից դուրս գալ և շարք վերադառնալ, զինվորական ողջուն տեղում և շարժման ժամանակ: Կարողանալ վարժաձևերի կատարման ժամանակ հրամաններ ճիշտ արձակել: Կարողանալ հրամաններ արձակել կանոնադրական պահանջներին համապատասխան	
1	58-59	Դարձումներ շարժման ժամանակ	1 գ.
2	59-60	Շարքից դուրս գալ, շարք վերադառնալ	1 գ.
3 + 4	60-62	Զինվորական ողջունի կատարումն առանց զենքի	1գ+1
Դաս	Էջ	Ռազմարվեստի պատմություն	6
Նպատակը		Իմանալ , հին և միջին դարերի նշանավոր զորավարականներին: Սովորեցնել , բանակի խնդիրները պատմության ընթացքում, զորքերի թվաքանակը և սպառազինությունը, սովորեցնել հայկական ռազմական ուժի դերն օտարերկրյա պետություններում: Սովորեցնել , հաղթական ճակատամարտի տարբերակները, դրանց դերը հայ պետականության և անկախության պահպանման մեջ, ճակատամարտերի ժամանակ զորքերի գործողությունները: /մարտավարությունը/ Սովորեցնել , 1918-1920 թթ. հայկական բանակի ստեղծման նախադրյալները՝ աղբյուրները, ծանոթացնել հայկական բանակի խնդիրներին: Սովորեցնել , ռազմական նշանավոր դեմքերի ներդրումը բանակի կայացման և մարտական պատրաստության բարձրացման գործում: Ծանոթացնել ռազմական պարտություններից խուսափելու հիմնական պայմաններին:	

Վերջնարդ ունք		<ul style="list-style-type: none"> • Գիտենալ հին, միջին, նոր դարաշրջաններում հայկական բանակի հաղթական ճակատամարտերը, /Խոշաբ, Արածանի, Ձիրավի, Ավարայրի, Հալիձորի Բաշ Ապարանի, Ղարաքիլիսայի: Ռազմական պարտությունների պատճառները: • Գիտենալ հաղթական ճակատամարտերի տարեթվերը: Խնդիրները ընթացքը, զորքերի թվաքանակը: • Իմանալ ՀՀ 1918-20թթ/ բանակի ստեղծման նախադրյալները: • Գիտենալ ճակատամարտերի ռազմավարական նշանակությունը: • Գիտակցել հայ զինվորների դերը բանակի ստեղծման գործում: 	
5-7	4-17	Հայկական բանակը հին և միջին դդ: Հաղթական ճակատամարտեր	3
8	18-20	Հայկական ռազմական կազմավորումները 17-18դդ. Արցախում և Սյունիքում	1
9-10	20-27	ՀՀ բանակը 1918-1920թթ.	2
Դաս	Էջ	ՀՀ ԶՈՒ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ	3
Նպատակը		<p>Գիտելիքներ տա՛լ, զինվորական երդման կարևորության մասին, բացատրել դրա ընդունման կարգը, զինվորական կարգապահության էության, նրա նշանակության մասին:</p> <p>Բացատրե՛լ. զինվորներին և ծառայողներին տրվող կարգապահական տուժերի և խրախուսանքների մասին և բացատրել դրանց դաստիարակչական նշանակությունը:</p> <p>Ծանոթացնե՛լ, վաշտի զինծառայողների տեղավորման համար անհրաժեշտ շինությունների, սենյակների կահավորման մասին: Օրվա կարգացուցակի տարրերը, դրանց դերը կարգապահության ամրապնդման գործում</p>	
Վերջնարդ ունքը		<ul style="list-style-type: none"> • Գիտենա՛լ զինվորական երդումը, բովանդակությունը, ընդունման կարգը: Զինվորական կարգապահություն խրախուսանքներ և կարգապահական տուժեր: Օրվա կարգացուցակը: Զինմասի զինձգալողների տեղավորում: • Գիտենա՛լ պատասխանատվությունը երդումը խախտելու դեպքում: Խրախուսանքներ և կարգապահական տուժեր տալու կարգը: Օրվա կարգացուցակի հիմնական տարրերը: • Կարողանա՛լ բարձր հիմքերի վրա պահել զինվորական կարգապահությունը զինվորական ծառայության ժամանակ: 	
11	29-31	Զինվորական երդում տալու կարգը	1
12	31-34	Զինվորական կարգապահության էությունը: Խրախուսանքներ, կարգապահական տուժեր	1.
13	35-37	Զինվորական պատասխանատվության տեսակները: Պատասխանատվություն հրամանը չկատարելու և զորամասը ինքնակամ լքելու դեպքում;	1.

Դաս	Էջ	Մարտավարության հիմունքներ	5
Նպատակը		<p>Սովորողներին ծանոթացնել, հարակից երկրների ՋՈՒ, նրանց ռազմական շինարարության ուղղվածությանը:</p> <p>Ծանոթացնել, հակառակորդի տանկերի և զրահամեքենաների դեմ կռվելու եղանակներին, իմանալ դրանց խոցելի և թույլ տեղերը:</p> <p>Բացատրել, տանկերի, ՋՓ և ՀՄՄ դեմպայքարելու հնարավորության մասին: Իմանան խոցող միջոցների բնութագրերը:</p>	
Վերջնարդյունքը		<ul style="list-style-type: none"> • Գաղափար ունենա հարակից երկրների ՋՈՒ կառուցվածքի և սպառազինության մասին: • Գիտենալ տանկերի, հետևակի մարտական մեքենաների /ՀՄՄ/ զրահապատ փոխադրիչների /ՋՓ/ մարտական բնութագիրը և խոցելիտեղորը: • Պատկերացում ունենա ՄՀՋ-ի տանկերի և զրահամեքենաների դեմ պայքարելու հնարավորությունների մասին: • Գիտենալ հակատանկային միջոցների մարտական բնութագիրը և զրահատեխնկայի դեմ պայքարի հնարքները: • Գիտենալ ՄՀՋ հնարավորությունները տանկերի ՀՄՄ-ի, ՋՓ-ի դեմ պայքարելիս: 	
14	38-41	Հարակից երկրների ՋՈՒ կառուցվածքը և սպառազինությունը	1
15-16	41-43	Պայքար հակառակորդի տանկերի և զրահամեքենաների դեմ	1+1/թ/ա/
2-րդ կիսամյակ			
17-18	43-46	ՄՀՋ սպառազինությունը և հնարավորությունը տանկերի և ՋՓ դեմ պայքարելիս	1+1գ
Դաս	Էջ	Կրակային պատրաստություն	5
Նպատակը		<p>Ծանոթացնել հրաձգության ավտոմատ և մենահատ կրակի առազնահատկություններին:</p> <p>Բացատրել, ինքնաձիգի մասերի և մեխանիզմի աշխատանքը:</p> <p>Սովորողներին գաղափար տալ նշանառման տարրերի մասին, կատարել ճիշտ նշանառություն, սովորել փոքր տրամաչափի հրացանից կրակ վարելու հմտությունը:</p>	
Վերջնարդյունքը		<ul style="list-style-type: none"> • Գաղափար ունենալ ավտոմատ և մենահատ կրակի մասին: • Գիտենալ նշանառման տարրերը: Ունենալ փոքր տրամաչափի հրացանից կրակելու փորձ: • Գիտենալ ինքնաձիգի մասերի և մեխանիզմի աշխատանքը հրաձգության ժամանակ: • Կարողանալ նշանոցի և նշանառման կետի ճիշտ ընտրություն կատարել: • Գաղափար ունենալ ավտոմատ և մենահատ կրակի մասին: • Գիտենալ նշանառման տարրերը: Ունենալ փոքր տրամաչափի հրացանից կրակելու փորձ: 	

	51	նշանակությունը	
20	47-51	Ինքնաձիգի ոչ լրիվ քանդելն ու հավաելը,	1գ
21	51-52	Ավտոմատի մենհատ հրաձգություն	1գ
22	53-54	Ավտոմատի մաքրում յուղում և պահպանում	1գ
23	54-57	Նշանառության տարրերը և մարզումը	1գ
Դաս	Էջ	Ռազմական տեղագրություն	1
Նպատակը	<p>Սովորողներին գիտելիքներ տա՛լ մագնիսական ազիմուտի վերաբերյալ: Որոշել ազիմուտով շարժվելու կարգը:</p> <p>Ծանոթացնել կողմնացույցի կառուցվա ծքին և նրանից օգտվելու կարգին:</p> <p>Ծանոթացնե՛լ. տեղագրական քարտեզների վրա ռելեֆի պատկերումը և սովորեցնե՛լ կարդալ այն օգտվելով պայմանական նշաններից:</p>		
Վերջնարդյունքը	<ul style="list-style-type: none"> • Գիտենա՛լ ազիմուտ, մագնիսական ազիմուտ հասկացությունները, դրանց որոշման եղանակները տեղագրական քարտեզով և կողմնացույցով: Տեղագրական քարտեզների պայմանական նշաններ: • Պատկերացում ունենա՛լ տեղագրական քարտեզների վրա ռելեֆի պատկերման մասին: <p>Կարողանա՛լ կարդալ տեղագրական քարտեզ:</p>		
24	63-69	Մագնիսական ազիմուտ:Ազիմուտով շարժվելը: Տեղագրական քարտեզ և պայմանական նշանները	1գ
Դաս	Էջ	Միջազգային մարդասիրություն	1
		Ծանոթացնե՛լ , վիրավորների, հիվանդների, բուժ անձնակազմի, և հոգևորականների անձեռնամխելիությանը և իրավունքներին, նրանց հետ վարվելու կարգը, իրավական դաշտը Ժնևյան կոն - Կովենցիային:	
		<ul style="list-style-type: none"> • Գիտենա՛լ վիրավորների, հիվանդների, բուժ անձնակազմի, և հոգևորականների անձեռնամխելիությանը և իրավունքները: • Նրանց հետ վարվելու կարգը: Ի՞նչ է արգելվում նրանց հանդեպ կատարել: • Գիտենա՛լ վարվելու կանոնների իրավական դաշտը, Ժնևյան-Կոնվենցիան 	
25	70-74	Հիվանդների և վիրավորների կարգավիճակը, պաշտպանությունը	1
Դաս	Էջ	Անվտանգ գործունեություն	4
Նպատակը	Սովորողներին ծանոթացնե՛լ մարդկանց գործողությունների		

		<p>հետևանքով առաջացած վթարներին նրանց հետևանքներին, վթարների կանխարգելման միջոցառումներին: Ծանոթացնել՝ ՎՆՈՒԹՆ-ին և ՎՌՆ արտանետումների հետևանքներին, դրանցից պաշտպանվելու միջոցները: Վթարների կենսաապահովման կոմունալ համակարգի, շենքերի կառուցվածքի համակարգի փլուզման և հիդրոդինամիկական վթարներ:</p>	
Վեջնարդյունքը		<ul style="list-style-type: none"> • Տեխնածին արտակարգ իրավիճակներ: Հրդեհներ, պայթյուններ, վթարներ ուժեղ ներգործող ԹՆ, ՌՆԱ: Վթարների կենսաապահովման կոմունալ համակարգում: Շենքերի կառուցվածքի հանկարծակի փլուզում: Հիդրոդինամիկական վթարներ: • Գիտենա՛լ տվյալ իրավիճակներում վարքիկանոնները և ստացած վնասվածքների ժամանակ Առաջին օգնությունը: Տեխնածին վթարների կանխարգելման միջոցառումները: • Գիտենա՛լ ԱԻ և դրանց խախտման հնարավոր հետևանքները: 	
26	75-77	Տեխնածին ԱԻ	1
27	78-80	ՎՈՒՆԹՆ արտանետումով	1
28-29		ՎՌՆ արտանետումով	2
Դաս	Էջ	ԱՕ	4
Նպատակը		<p>Իմանա՛լ, գիտակցական մակարդակները, գիտակցության խանգարումների նշանները և պատճառները: Շնչուղիների մասնակի և լրիվ խցանման նշանները</p> <p>Իմանա՛լ, կրծքահեղձ ու նոպայի, սրտամկանի ինֆարկտի, սրտային անբա վարարության նախան նշանները, սիրտ-անոթային հիվանդությունների զար գացմանը նպաստող գործոնները, ճանաչել սրտի կանգը և աշխատանքը:</p> <p>Ընդունել՝ համապատասխան որոշում՝ ԱՕ ցուցաբերել տուժածին:</p>	
Վերջնարդյունքը		<ul style="list-style-type: none"> • Իմանալ՝ գիտակցության մակարդակները: Ճանաչել գիտակցության մակարդակի խանգարումների նշանները, իմանալ ԱՕ քայլերը: • Իմանալ անգիտակից տուժածին կողքի ապահովության դիրքի բերելու ձևերը:՝/ԿԱԴ/ • Իմանալ դժվարացած շնչառության նշանները և պատճառները: • Իմանալ ԱՕ քայլերը: • Իմանալ խցանված շնչուղիներով տուժածին ցուցաբերվող ԱՕ քայլերը: • Իմանալ կրծքահեղձ ու նոպայի, սրտամկանի ինֆարկտի, սրտային անբավարարության ընդհանուր նշանները: 	

		<ul style="list-style-type: none"> • Ճանաչել սրտանոթային հիվանդու թյունների նախանշանները, ցուցաբերել ԱՕ: • Կարողանա՛լ համեմատել գիտակցության մակարդակները, անգիտակից տուժածին բերել ԿԱԴ-ի: • Ընդունել համապատասխան որոշում, երբ անհրաժեշտ է ԱՕ ցուցաբերել սրտի աշխատանքի խանգարումների և սրտի կանգի դեպքում • Ընդունել՝ համապատասխան որոշում, երբ անհրաժեշտ է ԱԲՕ ցուցաբերելու անգիտակից վիճակում գտնվող կամ գիտակցության խանգարումներ ունեցող տուժածին: • Կարողանա՛լ ճանաչել դժվարացված շնչառության նշանները: • Կարողանա՛լ կատարել արհեստական շնչառություն: • Կարողանա՛լ ցուցաբերել ԱՕ խցանված շնչուղիներով տուժածին: 	
30	87-90	Կենսական կարևոր օրգանների գործունեության խանգարումներ	1
31	91-92	Շնչառության խանգարումներ	1գ
32	93-97	Վերին շնչուղիների խցանումը օտար մարմիններով	1
33	98-101	Սրտինգործունեության և շնչառության սուր խանգարումներ: Սահմանային վիճակներ	1գ
34		Թեմատիկ գրավոր աշխատանք	1

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԱՐԶԻ
<<ՆՈՐ ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԻԶՆԱԿԱՐԳ ԴՊՐՈՑ>> ՊԵՏԱԿԱՆ
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆ

Տնօրեն՝ Նարինե Իսկանդարյան
Փոխտնօրեն՝ Արտակ Գրիգորյան

Հաստատում եմ

ԹԵՄԱՏԻԿ ՊԼԱՆ

2022-2023 ուսումնական տարի

Դասարան՝ 10

Առարկա՝ ՆԶՊ

Կազմված է առարկայական ծրագրին համապատասխան,
որը հաստատված է ԿԶՈՍ Եւրոպայի Կոմիտեի կողմից

Քննարկված է՝ Քննարկարարներ և առարկայագիտ
ՏԻ Երևան

Արձանագրություն թիվ 1. 26-08 2022թ.

Ուսուցիչ՝ Վազգեն Սեդրակյան

Մեթոդական միավորման նախագահ Քոչար Ն.Թովմասյան

ՌԱԶՄԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

10-րդ դասարան
Շաբաթական 1 ժամ

Դասագիրք՝ Ռազմագիտություն 10

Հեղ.՝ Վ. Օհանյան, Ս. Մարգարյան. Վ. Առաքելյան, 2010 թ.

Ուսուցիչ՝ Վազգեն Սեդրակյան

Բնագավառի պատասխանատու՝ ն.Թովմասյան

Դաս	Էջ	Բաժին 1. Շարային պատրաստություն	3
Նպատակը		Սովորեցնել , զենքը կրելու ձևերը: Շարային վարժաջևերը տեղում և շարժման ժամանակ, Ջինվորական ողջունի կատարումը զենքով:	
Վերջնարդյունք		<ul style="list-style-type: none"> • Շարային կեցվածք զենքով: Ջինվորական ողջունի կատարումը տեղում և շարժման ընթացքում: Պետին մոտենալը և նրանցից հեռանալը; Շարային վարժաձևերը և շարժումը զենքով: • Գիտենա՛լ զինվորական ողջունի կատարումը տեղում և շարժման ընթաց քում, առանձին տարրերով: Շարային վարժաձևերը զենքով, դանդաղ կատարմամբ: • Գործնականում ճիշտ կատարել զինվորական ողջունը տեղում և շար ժման ընթացքում. Պետին մոտենալը և նրանցից հեռանալը, շարային վար ժաձևերը և զենքով շարժումները: 	
1-3		Շարային վարժաձերն ու շարժումը զենքով	3 գ.
Դաս	Էջ	Ռազմարվեստի պատմություն	5
Նպատակը		<p>Ծանոթացնել, ֆիդայա կան շարժման նշանավոր դեմքերին. Ծանոթացնել, ֆիդայական շարժման մարտավարությունը: Սովորեցնել կամավորական գնդի մարտական ուղին: Ցույց տա՛լ կամավորական ջոկատների նշանակությունը Արևմտյան Հայաստանի ազատագրման և արևմտահայության երկության գործում:</p> <p>Տա՛լ գիտելիքների հայկական լեզվին ստեղծման, թվաքանակի ու խնդիրների մասին:</p> <p>Սովորեցնել 1918-20թթ հայկական բանակի կառուցվածքը/ Ներկայացնել 1918-20թթ մարտական գործողությունները: Հայ-վրացական պատերազմը:</p> <p>Գիտենա՛լ, Լեռնահայաստանի հերոսամարտերը, „Գայլախմբերի,„ մարտավարությունը:</p> <p>Սովորեցնել, հայկական բանակի կառավարման, աստիճանաբաշխման և կադրերի պատրաստման համակարգը:</p>	
Վերջնարդյունքը		<ul style="list-style-type: none"> • Գիտենա՛լ ՀՀԶՈՒ համագորային կանոնադրությունների անվանումը, դրանց համառոտ բովանդակությունը, զինճառայողների ընդհանուր պարտականությունները, 	

		<p>զինվորական կոչումները, տարբերանշանները, պետեր և ենթականեր, հրաման և կարգադրություն, ի՞նչպես են դրանք տրվում և զինծառայողի գործողությունները դրանք կատարելուց հետո:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Կարողանա՛լ տարբերակել կոչումներն ըստ զինծառայողների կազմի, ցույց տալ զինվորական կոչումների ուսադիրները: • Թվարկե՛լ ովքեր են ըստ զինվորական կոչման պետեր համարվում: • Գիտենա՛լ զինծառայողի իրավունքները, պատասխանատվության տեսակները: 	
4	3-6	Ֆիդայական շարժում	1
5	7-10	Կամավորական շարժում	1
6	11-13	1918-1920 Հայաստանի առաջին բանակը, նրա կառուցվածքը և նշանակությունը	1
7	13-17	Լեռնահայաստանի հերոսամարտ, „Գայլախմբերի,, մարտավարությունը	1
8	17-20	Հայաստանի առաջին հանրապետության բանակի կառավարման, աստիճանաբաշխման և կադրերի պատրաստման համակարգը	1
Դաս	Էջ	ՀՀ ԶՈՒ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ	3
Նպատակը		Տա՛լ, գիտելիքներ զինվորական պատասխանատվության էության և տեսակների մասին: Ժողովներում զանցանքների քննարկման մասին: Ծանոթացնե՛լ զինվորական հանցագործությունների համար նախատեսված պատիժներին	
Վերջնարդյունք		<ul style="list-style-type: none"> • Գիտենա՛լ զինվորական պատասխանատվության տեսակները: Զորամասի շրջօրյա վերակարգը: վերակարգի ամբողջական կազմը: Վաշտի օրապահի պարտականությունները: • Զորամասի շրջօրյա վերակարգի գործողությունները մարտական տագնապի ժամանակ: Ի՞նչ է արգելվում վաշտի օրապահին: <p>Զինվորական պատասխանատվության օրեսդրական դաշտը և այդ ամենից զերծ մնալու միջոցները: Վաշտի օրապահի պարտականությունների կատարման տեղի կահավորում:</p>	
9	40-44	Զինվորական պատասխանատվության տեսակները	1
10	44-45	Զորամասի շրջօրյա վերակարգ, կազմը և պարտականությունները	1
11	45-47	Վաշտի օրապահի պարտականությունները տեղի կահավորումը	1
Դաս	Էջ	Մարտավարություն	4

Նպատակը		<p>Սովորողներին ծանոթացնել ինժինեռական արգելափակոցներին:</p> <p>Տա՛լ գիտելիքներ ականադաշտերի, զինվորի անհատական խրամատի սարքավոր ման մասին:</p> <p>Ծանոթացնել, ականների և պատերազմից մնացած չպայթած զինամթերքին:</p> <p>Գիտելիքներ տա՛լ դրանց իրազեկման մասին:</p> <p>Նախազգուշացման նշաններ:</p>	
Վերջնարդյունքը		<ul style="list-style-type: none"> • Գիտենա՛լ ինժինեռական արգելափակոցներ, դրանց տեսակները, ակաների տեսակները, ականադաշտեր: Ի՞նչ է արգելվում ականադաշտում: Ականների և չպայթած զինամթերքի իրազեկում: Ականապատված տարածքների մասին նախազգուշացման նշանները: • Գիտենա՛լ Հակատանկային և հակահետևակային ականների գործունեության սկզբունքը: Ի՞նչպես վարվել չպայթած ականների և պատերազմից մնացած զինամթերքի հետ: • Գիտենա՛լ ի՞նչպես են տեղադրվում ականները, ականապատ դաշտերի հնարավոր տեղը և բնութագիրը: 	
12	21-24	Ինժինեռական արգելափակոցներ : Հակատանկային ականներ	1
13	24-26	Հակատանկային ականներ : Ականադաշտեր	1
14-15	26-27	Զինվորի անհատական խրամատ	1*1/թ/ա/
2-րդ կիսամյակ			
15	28-30	Ականներն պատերազմից մնացած չպայթած զինամթերքի հետ վարվելու կանոնները	1
Դաս	Էջ	Կրակային պատրաստություն	6
Նպատակը		<p>Սովորողներին տա՛լ, ինքնաձիգից նախնական հրաձգության վարժություն կատարելու փորձ:</p> <p>Հասկացություններ տալ՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - կրակոցի երևույթի - գնդակի սկզբնական արագության - հետագծի գոյացման - թափանցող և մահաբեր գործողության, ուղիղ կրակոց - պատասպարված, խոցելի և մեռյալ տարածությունների մասին 	
Վերջնարդյունք		<ul style="list-style-type: none"> • Իմանա՛լ ո՞րն է կրակոցի երևույթը, գնդակի սկզբնական արագությունը, հետագծի գոյացումը, գնդակի մահաբեր և թափանցող գործողությունները: • Գիտենա՛լ նշանառության տարրերը և նշանոցի ու նշանառման կետի ընտրությունը: • Իմանա՛լ Ի՞նչից է կախված գնդակի սկզբնական 	

		<ul style="list-style-type: none"> • Գիտենա՛լ ավտոմատից կրակ վարելու հիմնական դիրքերը: • Գիտենա՛լ մի շարք արգելքների պաշտպանիչ հնարավորությունները: • Կարողանա՛լ հազարերորդականի բանաձևի օգնությամբ գործնականում որոշել նշանառման կետի հեռավորությունը: • Կարողանա՛լ գործնականում ճիշտ կիրառել նշանառության տարրերը և նշանոցի ու նշանառման կետի ընտրությունը: 	
16	31-33	Կրակոցի երևույթ, Գնդակի սկզբնական արագություն , Հետագծի գոյացում	1գ.
17	33-35	Գնդակի թռիչքի հեռավորություն, գնդակի թափանցող և մահաբեր գործողություն, ուղիղ կրակոց, պատասպարված, խոցելի և մեռյալ տարածք	1գ.
18	36-37	Ավտոմատից կրակ վարելը: Ավտոմատից կրակ վարելու հիմնական դիրքը	1գ.
19-21	37-39	Նշանառության և հրաձգության կատարումը անշարժ դիրքից	3գ.
Դաս	Էջ	Ռազմական տեղագրություն	1
Նպատակը		<p>Գիտելիքներ տա՛լ, արագ և ճիշտ որոշելու դիտարկվող առարկայի հեռավորությունը:</p> <p>Սովորեցնե՛լ, օգտվել քարտեզից, օպտիկական սարքերից, ձեռքի տակ եղած և տեղական առարկաններից:</p>	
Վերջնարդյունք		<ul style="list-style-type: none"> • Գիտենա՛լ, հեռավորության որոշման եղանակները: Հազարերորդական բանաձևը և նրա օգտագործումը: Անկյունային մեծություններ: • Իմանա՛լ ձեռքի տակ եղած առարկանների անկյունային մեծությունները; • Կարողանա՛լ նշանակետերի հեռավորությունը որոշել աչքաչափով ու լսողությամբ: 	
22	53-56	Հեռավորության որոշման եղանակները	1գ
Դաս	Էջ	Միջազգային մարդասիրություն	1
Նպատակը		Գիտելիքներ տա՛լ զինված ընդհարումների հետևանքով տուժած անձանց իրավունքների, կարգավիճակի ու նրանց հետ վարվելակերպի մասին:	
Վերջնարդյունքը		<ul style="list-style-type: none"> • Քաղաքացիական բնակչության և ռազմագերիների հետ վարվելակերպը մարտական գործողությունների ժամանակ: Նրանց կարգավիճակը: • Քաղաքացիական բնակչության և ռազմագերիների հետ վարվելակերպի կանոնների պահպանումը մերօրյա մարտական գործողությունների ժամանակ: <p>Քաղաքացիական բնակչության և ռազմագերիների հետ վարվելակերպի կանոնների իրավական հիմքը:</p>	

23	57-61	Ռազմագերիների և քաղաքացիական բնակչության պաշտպանությունը	1
Դաս	Էջ	Անվտանգ կենսագործնություն	4
Նպատակը		<p>Գիտելիքներ տա՛լ զանգվածային ոչնչացման ժամանակակից միջոցների խոցող գործոնների և հարձակմանան ժամանակակից, սովորական միջոցների հնարավորությունների մասին:</p> <p>Ծանոթացնե՛լ ազդարարման միասնական համակարգին:</p> <p>Պատկերացում տա՛լ ՔՊ պաշտպանական կառույցների և դրանցից օգտվելու կանոնների մասին:</p>	
Վերջնարդյունք		<ul style="list-style-type: none"> • Հարձակման ժամանակակից միջոցներ: Միջուկային զենք: • Գիտենա՛ն զանգվածային խոցման զենքից պաշտպանվելու միջոցներն ու եղանակները: Քիմիական զենք: • Կարողանա՛լ օգտվել պաշտպանական կոլեկտիվ միջոցներից՝ ապաստարաններից, թաքստոցներից: • Իմանա՛լ ՔՊ ազդանշանները, դրանք բնակչությանը հաղորդելու միջոցները և վարքի կանոնները այդ ազդանշանների ժամանակ: • Գաղափար ունենա բնակչության պաշտպանության պաշտպանական կառույցների մասին: 	
24-25	62-67	Հարձակման ժամանակակից միջոցներ՝ քիմիական, կենսաբանական և միջուկային զենքեր	2
26	68-71	Հարձակման ժամանակակից սովորական զենք, խոցման ոչ ավանդական զենքեր	1
27	71-76	Ազդարարման միասնական համակարգ: Պաշտպանական կառույցներ	1
Դաս	Էջ	ԱՕ	
Նպատակը		<p>Տարբերակե՛լ արտաքին և ներքին արյունահոսու թյունները:</p> <p>Կարողանա՛լ ցուցաբերել ԱՕ արյունահոսող տուժողին:</p> <p>Իմանա՛լ շոկի զարգաց ման պատճառները և ճանաչել շոկի նախան շանները, նրա զարգաց ման կանխարգելման, նվազեցման ուղղությամբ տարվող քայլերը:</p> <p>Տարբերակե՛լ բաց և փակ կոտրվածքները</p> <p>Կողմնորոշվե՛լ ԱՕ –ուն ցուցաբերլու</p> <p>Կարողանա՛լ անշարժա ցնել կոտրվածքը:</p> <p>Ճանաչե՛լ տարբեր տեսակի վերքեր;</p> <p>Կարողանալ մշակել վերքերը:</p> <p>Ծանոթացնե՛լ վնասվածքների դեպքում առաջին օգնության տարերին:</p> <p>Իմանա՛լ վիրակապական նյութերի տեսակները, վիրակապման նպատա կը և վիրակապման հիմնական սկզբունքները:</p> <p>Իմանա՛լ օգնության արկղիկի պարունակու թյունը և նրա նշանակությունը:</p>	
Վերջնարդյունք		<ul style="list-style-type: none"> • Իմանա՛լ վիրակապման հիմնա կան սկզբունքները, ԱՕ անհատական արկղի պարունակությունը: Վարակիչ 	

հիվանդութիւնների նախանշանները, կանխման ուղիները: Փափուկ հյուսվածքների Փակ և բաց վնասվածքները, ԱՕ քայլերը: Ոսկրամկանային համակարգի վնասվածքների դեպքում ցուցաբերվող ԱՕ, անշարժացման հիմնական սկզբունքները: Արյունահոսքի դադարեցման քայլերը ԱՕ: Շոկի նշանները, զարգացման կանխարգելման և նվազեցման ուղղությամբ տրվող քայլերը:

- **Կատարել** վիրակապման ձևի ճիշտ ընտրություն և կարողանալ վիրակապել վնասված մասը:
- **Դասակարգել** վարակիչ հիվանդություններն ըստ մարդու մարմնի հարուցիչ ներթափանցման ուղիների: Պատվաստումների դերը հիվանդությունների կանխման գործում:
- **Դասակարգել** վնասվածքները ցուցաբերել ԱՕ,
- Կարողանալ կիրառել բեկակալներ անշարժաց ման ժամանակ:
- **Կարողանալ** դադարեցնել արտաքին արյունահոսությունը, ԱՕ ներքին արյունահոսության ժամանակ:
- Հետազոտել շոկի ազդեցությունը մարմնի վրա, ուժեղ արյունահոսության, թունավորումների, կոտրվածքների, ուժեղ ցավի և այլ դեպքերում: ԱՕ
- Յուրաքանչյուր կոնկրետ իրավիճակում ընդունել համապատասխան որոշում, դնել փաթույթային վիրակապ, ստուգել վիրակապված վերջույթի արյան շրջանառությունը:
- **Ընդունել** համապատասխան որոշում, երբ անհրաժեշտ է ԱՕ ցուցաբերել վարակիչ հիվանդությունների դեպքում: ԱՕ ցուցաբերել փափուկ հյուսվածքների, տարբեր վնասվածքների դեպքում; ԱՕ՝ ոսկրամկանային համակարգի վնասվածքներ ունեցող տուժածին: Ելնելով կենկրետ պայմաններից ԱՕ:
- **Ցուցաբերել** արյունահոսություն ունեցող տուժածին: ԱՕ շոկի մեջ գտնվող տուժածին:

28	77-79	Վիրակապեր	1
29	80-84	Վարակիչ հիվանդություններ	1
30	84-87	Վնասվածքներ և վերքեր	1
31	88-90	Արյունահոսություն	1
32	91-93	Հենաշարժողական համակարգի վնասվածքներ	1
33	94-95	Շոկ: Շոկի տեսակներ: ԱՕ	1
34		Թեմատիկ գրավոր աշխատանք	1

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԱՐԶԻ
<<ՆՈՐ ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԴՊՐՈՑ>> ՊԵՏԱԿԱՆ
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆ

Հաստատում եմ

Տնօրեն՝ Նարինե Իսկանդարյան
Փոխտնօրեն՝ Արտակ Գրիգորյան

ԹԵՄԱՏԻԿ ՊԼԱՆ

2022-2023 ուսումնական տարի

Դասարան՝ 11

Առարկա՝ ՆԶՊ

Կազմված է առարկայական ծրագրին համապատասխան,
որը հաստատված է ՀԳՄԱ Նախաբարձարյան Կառնի

Քննարկված է՝ Քննարկարան արտահայտված
ՅԾ Երևան

Արձանագրություն թիվ 1 26.08 2022թ.

Ուսուցիչ՝ Վազգեն Սեդրակյան

Մեթոդական միավորման նախագահ Արմեն Ն.Թովմասյան

ՌԱԶՄԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

11-րդ դասարան
Շաբաթական 1 ժամ

Դասագիրք՝ Ռազմագիտություն 11
Հեղ.՝ Վ. Օհանյան, Ս. Մարգարյան. Վ. Առաքելյան, 2010 թ.
Ուսուցիչ՝ Վազգեն Սեդրակյան
Բնագավառի պատասխանատու՝ Ն.Թովմասյան

Դաս	Էջ	Բաժին 1. Շարային պատրաստություն	3
Նպատակը		Սովորեցնել , արագ և ճիշտ զբաղեցնել իրենց տեղերը ջոկի շարքում: Սովորեցնել , կատարել վերադասավորման վարժածները տեղում և շարժման ժամանակ:	
Վերջնարդյունք		Ջոկի շարքերը: Ջոկի ծավալուն և երթային շարքեր: Կարողանալ , արագ և ճիշտ զբաղեցնել իրենց տեղերը շարքում: Ջոկի շարքի վերադասավորումը /նոսրացում խտացում/: Կարողանալ ջոկի կազմում կատարել վերադասավորման վարժածները:	
1-3		Ջոկի ծավալուն և երթային շարքերը: Ջոկի վերադասավորումը	3 գ.
Դաս	Էջ	Ռազմարվեստի պատմություն	4
Նպատակը		Սովորեցնել 2-րդ աշխարհամարտին հայկական դիվիզիանների մասնակցությունը: Սովորեցնել հայ անվանի զորահրամանատարների և հերոսների քաջագործությունները: Սովորեցնել Արցախյան ազատամարտի կարևոր մարտական գործողությունների ժամանակագրությունը, ընթացքը: Ծանոթացնել Արցախյան ազատամարտում մեծ ներդրում ունեցող ռազմական գործիչների գործունեությանը: Սովորեցնել , ՀՀԶՈՒ կադրերի պատրաստման համակարգը: Ծանոթացնել ՌՈՒՀ ընդունվելու կարգին, և մասնագիտությունների ցանկը:	

Վերջնարդյունք		<p>Գիտենա՛լ 2-րդ աշխարհամարտին հայ ժողովուրդի մասնակցությունը: Արցախյան ազատամարտ: ՀՀԶՈՒ կադրերի պատրաստման համակարգը:</p> <p>Գիտենա՛լ խորհրդային բանակի հայ անվանի զորահրամանատարներին, հայկական զորամիավորումների մարտական ուղիները:</p> <p>Գիտենա՛լ Գերմանիայի հայ ազգային խորհրդի դերն ու նշանակությունը ռազմագերիներին փրկելու գործում: Գ. ՆժԴԵՀ, ԴԲՈ, ԱՐՏԱՇԵՍ ԱԲԵՂՅԱՆ: ՀՀ Ազգային և ԼՂՀ հերոսներ:</p>	
4	3-8	Հայ ժողովուրդը II աշխարհամարտի ժամանակ	1
5-6	9-16	Հայ ժողովուրդը Արցախյան ազատամարտի ժամանակ	2
7	17-20	Հայկական բանակի կադրերի պատրաստման համակարգ	1
Դաս	Էջ	ՀՀ ԶՈՒ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ	3
Նպատակը		<p>Սովորեցնե՛լ ո՞վ է ժամապահը, նրա սպառազինությունը, անձեռնմխելիությունը, զենք կիրառելու պայմանները և ի՞նչ է արգելվում նրան:</p> <p>Ցույց տա՛լ: Պահակակետի ընդունման և հանձման կարգը, զեկույցի բովանդակությունը, հրդեհի մարման միջոցների առկայությունը:</p>	
Վերջնարդյունք		<p>Գիտենա՛լ, ժամապահի պարտականությունները և գործողությունները պահակակետը ընդունելիս: Զենքի լիցքավորման և լիցքաթափման կարգը: ժամապահի անձեռնմխելիությունը և պատասխանատվությունը:</p> <p>Գիտենա՛լ, ժամապահի զենքը կրելու ձևերը պահակակետում, տարբեր իրավիճակներում:</p> <p>Գիտենա՛լ, ի՞նչ է արգելվում ժամապահին: Նրա պատասխանատվությունը և գործողությունը պահակակետի վրա հարձակման դեպքում: Անվտանգության կանոնների և զենքի կիրառման պայմանները</p>	
8	43-44	Ժամապահի պարտականությունները: Նրա առազնահատկությունները	1
9	45-46	Ժամապահի պարտականությունները պահակակետի ընդունման հանձնման ժամանակ	1
10	46-47	Զենքի լիցքավորման և լիցքաթափման կարգը: Ժամապահի զենքի դիրքը պահակակետում:	1գ

Նպատակը	Ծանոթացնել ՝ օդային հարձակման միջոցների դեմ պայքարելու ձևերին: Դրանց ճանաչելու նշաններին: Հաղորդել ՝ գիտելիքներ զինվորի տեղաշարժման ձևերի, գործողությունների մասին, հարձակման ժամանակ, դիտքում, քողարկման կանոնները;		
Վերջնարդյունք	Գիտենա՛լ օդային հարձակման միջոցների պայքարի ձևերը: Զինվորի տեղաշարժը մարտում: Զինվորը պաշտպանությունում հարձակման ժամանակ: Զինվորը դիտքում: Գիտենա՛լ մարտում հետիոտն գործողությունների ժամանակ տեղաշարժման ձևերը: Ցածր թռչող նշանակետերի վրա կրակ վարելու դիրքերը: Գիտենա՛լ տարածաշրջանի պետությունների ռազմաօդային ուժերի տարբերանշանները: Դիտորդի պարտականությունները:		
11-12	21-24	Օդային հարձակման միջոցների դեմ պայքարի ձևերը	2
13 - 14 - 15		Զինվորի պարտականությունները մարտի դաշտում Զինվորի տեղաշարժը մարտում. սողանք, պաշտպանությունում հարձակման ժամանակ. դիտքում. զննում: Դաշտային պարապմունք	2 ժ /թ/ա/
		2-րդ կիսամյակ	
13		Զինվորի տեղաշարժը մարտում. սողանք, պաշտպանությունում հարձակման ժամանակ. դիտքում. զննում: Դաշտային պարապմունք	1 ժամ
Դաս	Էջ	Կրակային պատրաստություն	6

Նպատակը

Ծանոթացնել, ձեռքի բնօրինակի մուսակներով կառուցվածքը: Գործողության սկզբունքին և նետելու եղանակին:
Ծանոթացնել՝ իսկաևիզուսների

		Պարզաբանել ինքնաձիգի հնարավոր խափանումների ժամանակ գործելու կարգը:	
Վերջնարդյունք		<p>Իմանա՛լ ձեռքի նոնակների տեսակները, կառուցվածքը և մարտական հնարավորությունները:</p> <p>Իմանա՛լ նոնակների լիցքավորման եղանակը և նետելու եղանակը: Փամփուշտների տեսակները: Ինքնաձիգի հնարավոր խափանումները հրաձգության ժամանակ և դրանց վերացման եղանակները:</p> <p>Իմանա՛լ անվտանգության կանոնները ձեռքի նոնակների և փամփուշտների օգտագործման ժամանակ:</p> <p>Իմանա՛լ նոնակների մասերի և մեխանիզմների աշխատանքը:</p>	
14	33-34	Ձեռքի բեկորային նոնակների տեսակները մարտական բնութագիրը	1գ
15	34-36	Ձեռքի բեկորային նոնակների լիցքավորումը, նետելու եղանակներն ու կանոնները: Անվտանգության կանոնները	2գ
	37-38	Հրաձգային զենքի փամփուշտների տեսակներն և կառուցվածքը Դաշտային պարապմունք	1գ
	38-40	Հրաձգության կանոնները Դաշտային պարապմունք	1գ
	40-42	Հրաձգության հնարավոր խափանումներն և դրանց վերացման միջոցները: Դաշտային պարապմունք	1գ
Դաս	Էջ	Ռազմական տեղագրություն	2
Նպատակը		Ռազմական տեղագրությունից սովորողների ձեռք բերած գիտելիքները ծառայեցնել մարտական առաջադրանքների հուսալի կատարումը: Կարողանա՛ն գործնական ուսուցման միջոցով տեղանքում ընտրել կողմնորոշիչներ,	
Վերջնարդյունք		Տեղագրական քարտեզների կորդինատային և կիլոմետրային ցանց, դիրեկցիոն անկյուն, տեղանքի գնահատում: Կարեղանա՛լ ազիմուտով շարժվել, որոշել կետի տեղի դիրքը քարտեզի վրա: Գիտենա՛լ հիմնական պայմանական նշանները: Կարողանա՛լ քարտեզ կարդալ:	
16	52-54	Տեղագրական քարտեզների կորդինատային և կիլոմետրային ցանց:	1գ

Վերջնարդյունքը		Իմանա՛ զինված ընդհարումների իրավունքը, պատասխանատվությունը: Ձեռքի արգելված տեսակներ: Գիտենա՛լ ռազմական գործողությունների արգելված մեթոդներ: Իմանա՛լ զինված ընդհարումների նորմերի խախտման համար պատասխանատվությունը:	
18	57-62	Պատերազմ վարելու մեթոդներն ու միջոցները	1
Դաս	Էջ	Անվտանգ կենսագործունեություն	5
Նպատակը		Հասկանա՛ն ճառագայթային քիմիական հետախուզության և բաժնաչափական հսկողության սարքերի, բնակչության տարահանման կանոնները, վարակազերծման սանիտարական մշակման կարգը, գյուղատնտեսական վարակազերծման սանիտարական մշակման կարգը, կենդանիների և բույսերի պաշտպանության կանոնները, անհատական պաշտպանության հիմնական միջոցները:	
Վերջնարդյունք		Ծանոթ լինե՛լ փրկարար ծառայության դերին ու նշանակությունը: Անհատական պաշտպանական միջոցների: Ծանոթ լինել ճառագայթային քիմիական հետախուզության և բաժնաչափական հսկողության սարքերին: Իմանա՛ն բնակչության տարահանման կանոնները: Գիտենա՛լ վարակազերծման սանիտարական մշակման կարգը: Գյուղատնտեսական վարակազերծման սանիտարական մշակման կարգը, կենդանիների և բույսերի պաշտպանության կանոնները: Գիտենա՛լ կենդանիներից անցնող վարակիչ հիվանդությունների վնասակար հետևանքները:	
19	63-65	Անհատական պաշտպանության միջոցներ	1գ
20	66-68	Ճառագայթային քիմիական հետախուզության և բաժնաչափական հսկողության սարքեր	1
21	69-70	Բնակչության պաշտպանության հիմնական ձևերը	1
22	72-76	Վարակազերծում և սանիտարական մշակում: Գյուղատնտեսական կենդանիների և բույսերի պաշտպանությունը	1
23	77-80	Փրկարարական և այլ հետաձգելի աշխատանքներ	1

Դաս	Էջ	Առաջին օգնություն	4
Նպատակը		<p>Կարողանա՛լ ճանաչել այրվածքները, կանխել այն. ցուցաբերել ԱՕ: Կարողանա՛լ ճանաչել թույլները՝ մարդու մարմին ներթափանցման հետևանքով առաջացած հիվանդագին վիճակների նշանները:</p> <p>Իմանա՛լ ջրահեղձումը իմանալ կանխարգելման կանոնները:</p> <p>Տիրապետե՛լ ջրահեղ ձումից ինքնուրույն փրկվելու հմտությունները:</p>	
Վերջնարդյունք		<p>Իմանա՛լ տարբեր աստրճանի այրվածքներին բնորոշ նշանները և այրվածքի ծանրության որոշումը: ԱՕ ցուցաբերում:</p> <p>Թվարկե՛լ այն իրավիճակները որոնք առաջանում են մարմնի վրա շրջապատի բարձր և ցածր ջերմաստիճանի ազդեցության հետևանքով:</p> <p>Իմանա՛լ թունավորումների նշանները, կատարել ԱՕ հիմնական քայլերը: Իմանա՛լ ջրահեղձման նշանները</p> <p>Կարողանալ կատարել ԱՕ</p> <p>Կարողանա՛լ գնահատել այրվածքի ծանրությունը, անվտանգության ապահովումը և կանխարգելման միջոցառումները:</p> <p>Կարողանա՛լ ցուցաբերել առաջին օգնության մարմնի վրա շրջապատի բարձր և ցածր ջերմաստիճանի ազդեցության հետևանքով առաջացած հիվանդագին իրավիճակներում:</p> <p>Կարողանա՛լ հետազոտել մարդու մարմին ներթափանցող ԹՆ-ը, գնահատել դրա ծանրությունը և ցուցաբերել ԱՕ:</p> <p>Կարողանա՛լ տիրապետել ջրում ինքնուրույն փրկվելու և տուժածին փրկելու հմտություններին:.</p> <p>Ընդունել համապատասխան որոշում, երբ անհրաժեշտ է ԱՕ</p>	
24	81-83	Այրվածքներ: Արևահարություն մարմնի ընդհանուր սառեցում, ցրտահարության	1
25	84-87	Քիմիական այրվածքներ: Էլեկտրավնասվածք: Ջրահեղձում: Ճառագայթային ախտահարումներ	1
26	89-97	Թունավորումներ: Թունավոր նյութեր;	1
27	98-101	Ալերգիաներ: Ալերգիկ ռեակցիաներ; Անիֆիլիաքսիա:	1

28

Թեմատիկ գրավոր աշխատանք

1

լ
լ
լ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԱՐԶԻ
<<ՆՈՐ ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԻԶՆԱԿԱՐԳ ԴՊՐՈՑ>> ՊԵՏԱԿԱՆ
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆ

Հաստատում եմ

Տնօրեն՝ Նարինե Իսկանդարյան
Փոխտնօրեն՝ Արտակ Գրիգորյան

ԹԵՄԱՏԻԿ ՊԼԱՆ

2022-2023 ուսումնական տարի

Դասարան՝ 12

Առարկա՝ ՆԶՊ

Կազմված է առարկայական ծրագրին համապատասխան,
որը հաստատված է կցման Կառավարության կողմից

Քննարկված է՝ Քննարկության արձագանք
15 օրվա ընթացքում

Արձանագրություն թիվ 1 26.08 2022թ.

Ուսուցիչ՝ Վազգեն Սեդրակյան [Signature]

Մեթոդական միավորման նախագահ՝ [Signature] Ն.Թովմասյան

ՌԱԶՄԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

12-րդ դասարան
Շաբաթական 1 ժամ

Դասագիրք՝ Ռազմագիտություն 12
Հեղ.՝ Վ. Օհանյան, Ս. Մարգարյան. Վ. Առաքելյան.
Ոստիցիչ Վազգեն Սեդրակյան
Բնագավառի պատասխանատու՝ Ն.Թովմասյան

Դաս	Էջ	Բաժին 1. Շարային պատրաստություն	3
Նպատակը		<p>Սովորեցնել շարային քայլի պահանջներին, սովորեցնել տեղում դարձումներ կատարելու մանրամասները, Ծանոթացնել, շարժման ժամանակ դարձումներ կատարելու հնարքներին: Սովորեցնել, զենքը կրելու ձևերը: Իմանալ, զենքը կրելու ձևերը, շարային կեցվածք զենքով: Շարային վարժաձևերը տեղում և շարժման ժամանակ, Զինվորական ողջյունի կատարումը զենքով:</p>	
	Վերջնարդյունք	<ul style="list-style-type: none"> • Կարողանալ շարային վարժաձևերի կատարման արագությունը մոտեցնել կանոնադրական պահանջներին, կատարել դարձումներ շարժման ժամանակ: Կարողանալ շարային վարժաձևերը կատարել շարային կանոնադրության կանոններին համապատասխան: Շարային կեցվածք զենքով: Զինվորական ողջ յունի կատարումը տեղում և շարժման ընթացքում: Պետին մոտենալը և նրանցից հեռանալը: Շարային վարժաձևերը և շարժումը զենքով: • Գիտենալ զինվորական ողջյունի կատարումը տեղում և շարժման ընթացքում, առանձին տարրերով: Շարային վարժաձևերը զենքով, դանդաղ կատարմամբ: • Կարողանալ գործնականում ճիշտ կատարել զինվորական ողջյունը տեղում և շարժման ընթացքում. Պետին մոտենալը և նրանցից հեռանալը, շարային վարժաձևերը և զենքով շարժումները: 	
1	57-61 9դաս.	Շարային քայլ, դարձումներ և շարժումներ տեղում և շարժման ժամանակ	1գ
2	48-50 10դաս	Շարային կեցվածք զենքով: Շարային Վարժաձևերը զենքով	1գ
3	50-52 10դաս	Զինվորական ողջյունի կատարումը զենքով՝ տեղում և շարժման ժամանակ	1գ
Դաս	Էջ	Ռազմարվեստի պատմություն	3

Նպատակը	<p>Սովորեցնել ՀՀԶՈՒ խնդիրները, կառուցվածքը, աստիճանախումբը, պարզկենդի ցուցակը ըստ ծառայության /շքանշաններ, մեդալներ/:</p> <p>Ճանաչել բնանակի հրամանատարական կազմին, Ազգային հերոսներին, քառօրյայի և 44 օրյա հերոսամարտերի հերոսներին:</p> <p>Իմանալ զինվորական վարքականոնի նշանակությունը ԶՈՒ մարտունակության բարձրացման գործում: Հայ զինվորականի վարքականոնի էությունը հայ ժողովուրդի գոյատևման և ամբողջ աշխարհի զարգացման ընթացքում:</p>		
Վերջնարդյունքը	<ul style="list-style-type: none"> • Գիտենալ ՀՀԶՈՒ խնդիրները, կառուցվածքը, • Գիտենալ բանակի կազմակերպման սկզբունքները, բանակի հիմնական կրակային ուժը կազմի զորատեսակները, սպառազինությունը: • Գիտենալ բանակիում զորատեսակների հրամանատարական կազմը, ՀՀ Ազգային հերոսներին: Հայ զինվորականի վարքականոնը՝ քառօրյայի և ազատամարտերի հերոսներին: 		
4	9-19. 11դաս	1991-92 թթ Արցախյան պատերազմ	1
5-6		2016 թ. Ապրիլյան և 44 օրյա պատերազմական գործողությունները և դրանց հետևանքները / ուսումնական նյութի ընտրությունը իրկանացնել ՀՀ ՊՆ պաշտոնական կայքը և լրատվամիջոցների հիման վրա:	2
Դաս	Էջ	ՀՀԶՈՒ կանոնադրություն	3
Նպատակը	<p>Սովորեցնել զինծառայողների կազմի կոչումները, ցույց տալ զինվորական կոչումների ուսադիրները:</p> <p>Սովորեցնել ժամապահի պարտականությունները և գործողությունները, անձեռնմխելիությունը և պատասխանատվությունը, զենքը կրելու ձևերը պահակակետում, տարբեր իրավիճակներում:</p>		

Վերջնարդյունքը		<ul style="list-style-type: none"> • Կարողանա՛լ տարբերակել զինձառայողների կազմի կոչումները, ցույց տալ զինվորական կոչումների ուսադիրները: • Թվարկե՛լ ո՞վքեր են համարվում պետեր՝ ըստ զինվորական կոչման: • Գիտենա՛լ զինձառայողի իրավունքները, պատասխանատվության տեսակները. ժամապահի պարտականությունները և գործողությունները պահակակետը ընդունելիս: Չենքի լիցքավորման և լիցքաթափման կարգը: ժամապահի անձեռնմխելիությունը և պատասխանատվությունը: • Գիտենա՛լ, ժամապահի զենքը կրելու ձևերը պահակակետում, տարբեր իրավիճակներում: Ի՞նչ է արգելվում ժամապահին: Նրա պատասխանատվությունը և գործողությունը պահակակետի վրա հարձակման դեպքում: Անվտանգության կանոնների և զենքի կիրառման պայմանները: 	
7	23-26 8-դաս	ՀՀԶՈՒ կոչումներ: Պետեր ենթակաները	1
8	45-46 11դաս.	ժամապահի պարտականությունները պահակակետի ընդունման հանձնման ժամանակ	1
9	46-47 11դաս	Չենքի լիցքավորման և լիցքաթափման կարգը: ժամապահի զենքի դիրքը պահակակետում	1
Դաս	Էջ	Մարտավարություն	8
Նպատակը		<p>Ծանոթացնե՛լ համազորային մարտի տեսակներին: Հասկացություն տալ մարտական ապահովման տեսակների, ջրկի ենթակարգի, նախամարտակարգի և մարտակարգի մասին: Գիտելիքներ տա՛լ ՄՀԶ կազմի և մարտակա հնարավորությունների մասին:</p> <p>Ծանոթացնե՛լ զինվորի գործողությունները մարտի ժամանակ: Դիտորդի պարտականությունների և դիտարկման կետի ճիշտ ընտրություն:</p> <p>Բացատրե՛լ տանկերի, ՉՓև ՀՄՄ դեմ պայքարելու հնարավորության մասին:</p> <p>Իմանա՛ն խոցող միջոցների բնութագրերը:</p>	
Վերջնարդյունքը		<ul style="list-style-type: none"> • Գիտենա՛լ օդային հարձակման միջոցների պայքարի ձևերը: Չինվորի տեղաշարժը մարտում: Չինվորը պաշտպանությունում հարձակման ժամանակ: Չինվորը դիտքում: • Գիտենա՛լ մարտում հետիոտն գործողությունների ժամանակ տեղաշարժման ձևերը: Ցածր թռչող նշանակետերի վրա կրակ վարելու դիրքերը: • Գիտենա՛լ տարածաշրջանի պետությունների ռազմաօդային ուժերի տարբերանշանները: Դիտորդի 	

		պարտականությունները: <ul style="list-style-type: none"> Իմանա՛լ. ՄՀՋ հնարավորությունները Տանկերի դեմպայքարելիս, իմանան ջոկի հակատանկային միջոցների մարտական բնութագրերը: 	
10	31-34 8դաս.	Ժամանակակից համագորային մարտի բնութագիրը, տեսակները սկզբունքները: Մարտի ապահովման տեսակները: ՄՀՋ ենթակարգ, մարտակարգ:	1
11	35-36 8դաս	ՄՀՋ կազմը և հնարավորությունները	1
12-14	37-42 8դաս	Զինվորի գործողությունները մարտի ժամանակ Զինվորը պաշտպանությունում, հարձակման ժամանակ, որպես դիտորդ և դիտքում	3
15-16	43-45 9դաս	ՄՀՋ սպառազինություններն և հնարավորությունները հակառակորդի տանկերի և զրահամեքենաների դեմ պայքարելիս	1+1/թ/ա/
2-րդ կիսամյակ			
16	43-45	ՄՀՋ սպառազինություններն և հնարավորությունները հակառակորդի տանկերի և զրահամեքենաների դեմ պայքարելիս	1
17	21-23 11դաս	Օդային հարձակաման միջոցների դեմ պայքարի ձևերը	1
Դաս	Էջ	Կրակային պատրաստություն	7
Նպատակը		Սովորողներին գաղափար տա՛լ Նշանառման տարրերի մասին, կատարե՛լ ճիշտ նշանառություն, սովորել փոքր տրամաչափի հրացանից կրակվարելու հմտությունը: Ծանոթացնե՛լ , ձեռքի բեկորային նռնակների կառուցվածքը: Գործողության սկզբունքին և նետելու եղանակին: Սովորեցնե՛լ անվտանգության կանոնները նռնականետման ժամանակ: Բացատրե՛լ փամփուշտների տեսակներին, կառուցվածքին և անվտանգության կանոններին:	
Վերջնարդյունքը		<ul style="list-style-type: none"> Իմանա՛լ ձեռքի նռնակների տեսակները, կառուցվածքը և մարտական հնարավորությունները: Կարողանալ կատարե՛լ Նռնակների լիցքավորում և նետելու եղանակը: Իմանա՛լ Փամփուշտների տեսակները: Ինքնաձիգի հնարավոր խափանումները հրաձգության ժամանակ և դրանց վերացման եղանակները: Կիրառե՛լ անվտանգության կանոնները ձեռքի նռնակների և փամփուշտների օգտագործման ժամանակ: Նռնակների մասերի և մեխանիզմների աշխատանքը: 	

22-23	37-42 11-դաս	Հրաձգային զենքի փամփուշտների տեսակները և կառուցվածքը: Կրակի վարման արդյունավետ դիրքերը	2գ
24	48 8-դաս	Հրաձգություն վարելիս անվտանգության կանոնները:	1
Դաս	Էջ	Ռազմական տեղագրություն	5
Նպատակը		<p>Սովորեցնել տեղանքի, նրա տարատեսակների, մարտական հատկանիշների, ռելեֆի մասին:</p> <p>Սովորեցնել Կողմնորոշվել տեղանքում, որոշել հորիզոնի կողմերը: Գիտելիքներ տա՛լ Մագնիսական ազիմուտի վերաբերյալ:</p> <p>Ծանոթացնել տեղագրական քարտեզների վրա ռելեֆի պատկերումը և Սովորեցնել Կարդալ այն օգտվելով պայմանական նշաններից:</p> <p>Գիտելիքներ տա՛լ, արագ և ճիշտ որոշելու դիտարկվող առարկայի հեռավորությունը:</p> <p>Սովորեցնել, օգտվել քարտեզից, օպտիկական սարքերից, ձեռքի տակ եղած և տեղական առարկաններից: Կարողանան Ռազմական տեղագրությունից սովորողների ձեռք բերած գիտելիքները ծառայեցնել մարտական առաջադրանքներ հուսալի կատարումը:</p>	
Վերջնարդյունքը		<ul style="list-style-type: none"> • Կարողանա՛ն Գործնական ուսուցման միջոցով տեղնքում ընտրել կողմնորոշիչներ, • Որոշե՛լ Դրանց հեռավորությունը և ազիմուտը: • Գիտենա՛լ Ռազմական տեղագրության հիմունքները, տեղանքի տարատեսակները, կողմնացույց: • Կարողանա՛ն Հորիզոնի կողմերը որոշել կողմնացույցով: • Գիտենա՛լ Տեղանքի մարտական հատկանիշները: • Կարողանա՛ն տեղական առարկաների միջոցով որոշել հորիզոնի կողմերը: • Կարողանան որոշել հորիզոնի կողմերը գիշերը: • Գիտենա՛լ ազիմուտ, մագնիսական ազիմուտ հասկացությունները, դրանց որոշման եղանակները տեղագրական քարտեզով և կողմնացույցով: Տեղագրական քարտեզների պայմանական նշաններ: • Պատկերացում ունենալ տեղագրական քարտեզների վրա ռելեֆի պատկերման մասին: • Կարողանա՛լ Կարդալ տեղագրական քարտեզ: • Գիտենա՛լ հեռավորության որոշման եղանակները: Հազարերորդական բանաձևը և նրա օգտագործումը: Անկյունային մեծություններ: • Իմանա՛լ ձեռքի տակ եղած առարկանների անկյունային մեծությունները: • Կարողանա՛լ նշանակետերի հեռավորությունը որոշել աչքաչափով ու լսողությամբ: Տեղագրական քարտեզների 	

		<p>կորդինատային և կիլոմետրային ցանց, դիրեկցիոն անկյուն, տեղանքի գնահատում:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Կարեղանա՛լ ազիմուտով շարժվել, որոշել կետի տեղի դիրքը քարտեզի վրա: • Գիտենա՛լ հիմնական պայմանական նշանները: • Կարողանալ քարտեզ կարդալ: 	
25	67-68 Ցղաս II մաս	Ռազմական տեղագրության հիմունքները: Տեղանքի տարատեսակները:	1
26	69-73 Ցղաս. II մաս	Կողմնորոշումը տեղանքում առանց քարտեզի: Հորիզոնի կողմերի որոշումը կողմնացույցի և տեղական առարկանների, երկնային մարմինների միջոցով:	1գ
27	63-66 9- ղաս	Ազիմուտ: Մագնիսական ազիմուտի որոշումը տեղագրական քարտեզով-կողմնացույցով:	1գ
28	53-54 10ղաս	Տեղագրական քարտեզի պայմանական նշանները: Ռելեֆի պատկերումը տեղագրական քարտեզի վրա:	1գ
29	52-56 11ղաս	Հեռավորության որոշումը աչքաչափով և լսողությամբ:	1գ
Դաս	Էջ	Առաջին օգնություն	4
Նպատակը		<p>Կողմնորոշվե՛լ տարբեր ԱԻ և կազմակերպված ձևով ցուցաբերել ԱՕ Ահազանգե՛լ և համապատասխան ծառայություններից օգնություն ակնկալել:</p> <p>Գիտակցե՛լ ԱԻ փոխօգնության կարևորությունը:</p> <p>Տարբերակե՛լ Հոդախախտեր կապանների ջղաձգման նշանները. Կոտրվածքների տեսակները և բարդությունները.</p> <p>Կարողանա՛լ ԱԲՕ ցուցաբերում յուրահատկությունները և սկզբունքները տարբեր տեղադրության կոտրվածքների դեպքում: Շոկի և շոկածին վնասվածքների մասին:</p>	
Վերջնարդյունք		<ul style="list-style-type: none"> • Սահմանե՛լ Առաջին օգնությունը և նրա ցարբերման նպատակը: • Սահմանե՛լ ԱԻ և ճանաչել նրա նշանները: • Նկարագրե՛լ Տուժածին ԱՕ ցուցաբերմանը խանգարող հանգամանքները և դրանց հաղթահարման ուղիները: • Սահմանե՛լ ԱԻ հրատապ գործողությունների փուլերը, • Իմանա՛լ Թէ ինչ նպատակով է կատարվում տուժածի զննումը: • Կարողանա՛լ Համեմատել ԱՕ ցուցաբերման ը խանգարող հանգամանքները և համադրել դրանց հաղթահարման ուղղությամբ տարվող քայլերը: • Կարողանա՛լ Բացատրել թէ ինչպես է կատարվում տուժածի զննումը և անվտանգության պահովման անհրժեշտությունը: • Պատկերացնե՛լ որևէ կոնկրետ իրավիճակ, ինչպիսին կարող է լինել ԱՕ պատահարի ժամանակ, 	

		<p>նախապատրաստվել ԱՕ ցուցաբերելուն</p> <ul style="list-style-type: none"> • Գնահատել ԱԻ և ընդունել գործելու համապատասխան որոշում, ըստ պայմանների և հնարավորությունների: • Կարողանալ դադարեցնել արտաքին արյունահոսությունը, ԱՕ ներքին արյունահոսության ժամանակ: • Իմանալ Շոկի զարգացման պատճառները և ճանաչել շոկի նախանշանները, նրա զարգացման կանխարգելման, նվազեցման ուղղությամբ տարվող քայլերը: • ԱՕ ցուցաբերել շոկի մեջ գտնվող տուժածին: 	
30	94-100 8 դաս.	Տուժածի զննում ԱՕ ցուցաբերման առաջնահատկությունները	1գ
31	101-106 8-դաս	ԱՕ ցուցաբերումը ԱԻ-ում	1գ
32	84-88 10դաս	Հենաշարժիչ համակարգի վնասվածքներ ՇՈԿ; Շոկի առաջացման պատճառները, նշանները կանխումը, համապատասխան որոշման ընդունում:	1գ
33	88-91.10դաս	Արյունահոսություններ, արտաքին և ներքին արյունահոսություններ, նշանները ԱՕ: ԱՕ ցուցաբերման ժամանակ վարակի կանխումը	1
34		Թեմատիկ գրավոր աշխատանք	1